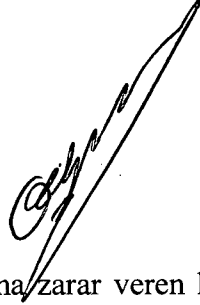

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **24/03/2026**

Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

Pestisitler, ekosistemi tahrip eden ve insan sağlığına zarar veren kimyasallardır. Ülkemizde tarımsal üretimde yaygın olarak kullanılan başlıca pestisitler; insektisit (böcek ilacı), fungusit (mantar ilacı) ve herbisit (ot ilacı) gibi yüzlerce değişik pestisit etken maddesi kullanılmaktadır. En yaygın kullanılanlardan bazıları Acetamiprid, Carbaryl, Malathion ve klorpirifos (kısıtlı) gibi maddelerdir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün "son derece tehlikeli", "yüksek seviyede tehlikeli" ve "muhtemel kanserojen" olarak belirlediği 13 aktif maddeden 9'unun hala tarımsal üretimde kullanıldığını ifade edilmektedir. Bununla birlikte Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen Gıda ve Yem için Hızlı Alarm Sistemi'nin (RASFF) 2025 verilerine göre, Türkiye Avrupa'ya gıda ihraç eden ülkeler arasında pestisit nedeniyle en çok bildirim alan ikinci ülke konumuna gelmiştir.

Gıda güvenliğini tehdit eden pestisitlerle ilgili olarak;

- 1- Sağlığa, çevreye ve biyolojik çeşitliliğe zararlı olduğu kanıtlanan pestisit kullanımına hangi gerekçeler ile devam edilmektedir?
- 2- Bakanlığınızca Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen ve yüksek seviyede tehlikeli bulunan 13 aktif maddeden 9'unun kullanılması yönünde alınan tedbir ve denetimler nelerdir? Bu 9 aktif maddenin kısıt getirilmeden tamamen yasaklanmasına yönelik çalışmalarınız mevcut mudur?
- 3- Şayet yoksa ülkemizde yetiştirilen üzüm ve zeytin gibi ürünlerde kullanımına izin verilen pestisitlerin, tamamen yasak olduğu İtalya, İspanya, Yunanistan ve Fransa gibi ülkeler bu ürünleri nasıl yetiştirebilmektedir?
- 4- Türkiye'de tarım ve gıda ürünlerinde kullanılan pestisitlerle ilgili gerekli denetimler hangi sıklıkla yapılmakta mıdır?
- 5- RASFF 2025 verilerine göre, Türkiye Avrupa'ya gıda ihraç eden ülkeler arasında pestisit nedeniyle en çok bildirim alan ikinci ülke konumunda yer almamıza sebep olan pestisit aktif maddelerinin isimleri ve dereceleri nedir?
- 6- Tarım ülkesi konumundayken ülkemizin tarımsal ve üretim itibarını yeniden kazanmak ve bildirim almamak adına hangi çalışmalar yapılmaktadır?